

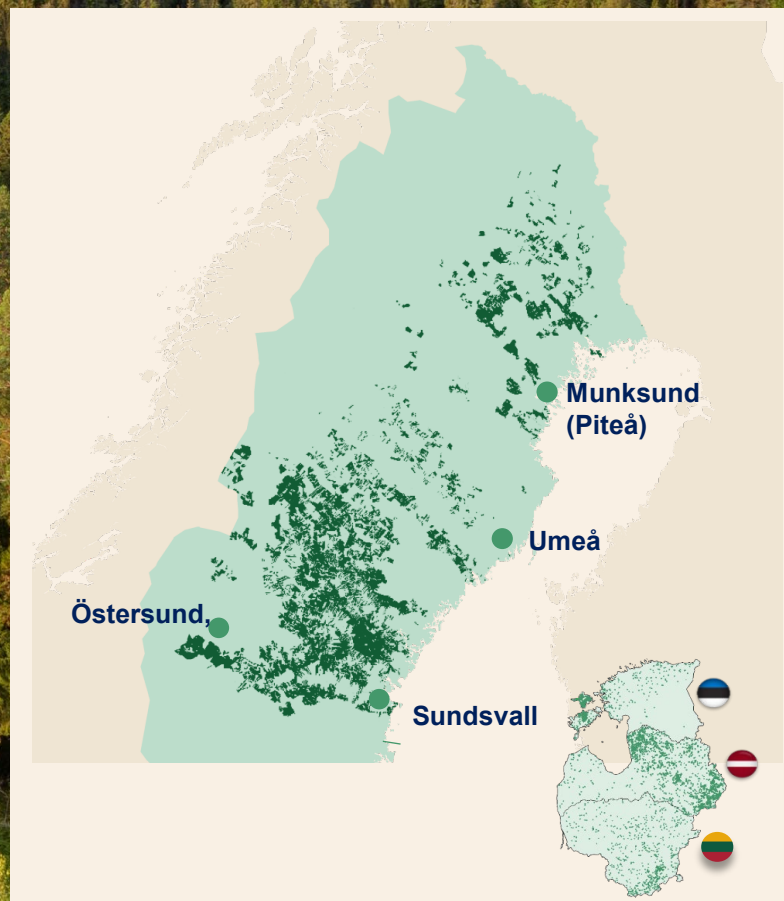

Alternativa metoder hos SCA

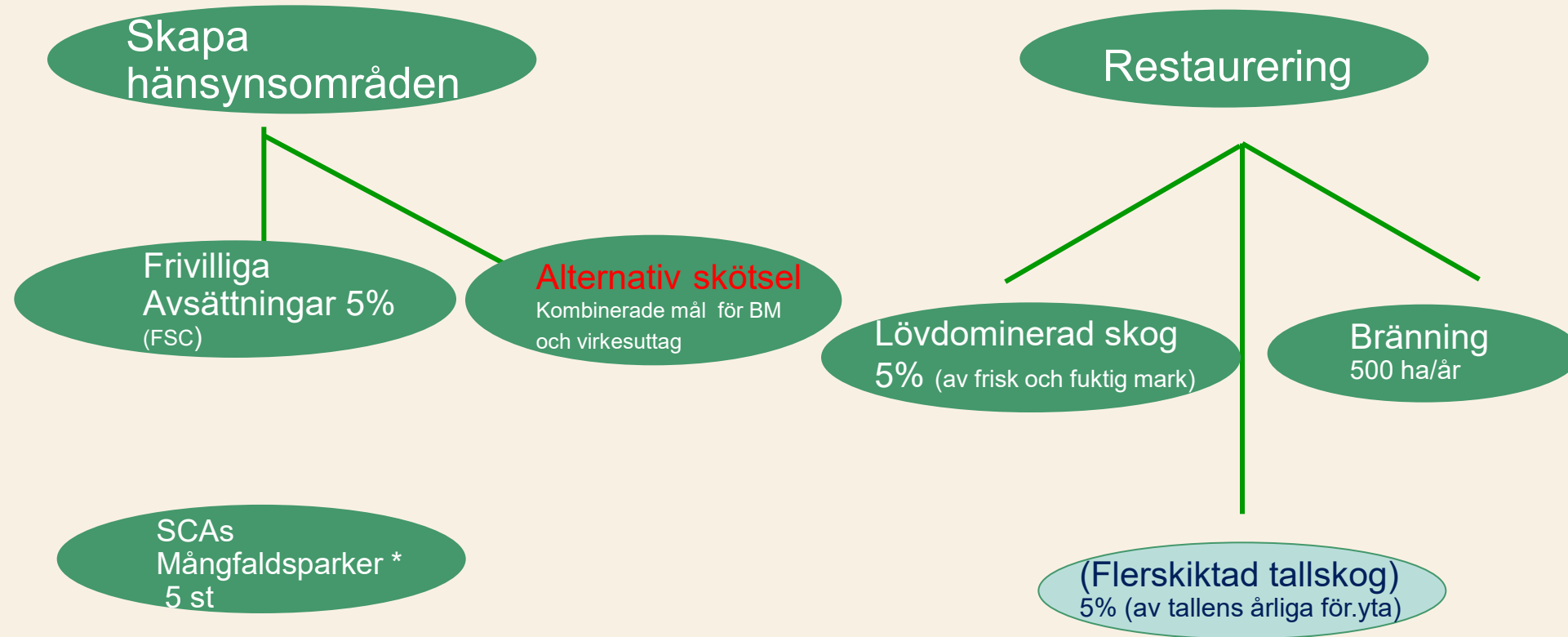
”Hyggesfria metoder”

SCA Skog i korthet

- Förvaltar SCAs skogsinnehav i Sverige samt i Estland, Lettland och Litauen.
- Totalt 2,7 miljoner hektar mark, varav 2,4 miljoner är skogsmark och 2,1 miljoner hektar brukas.
- Försörjer SCAs industrier med virkesråvara.
- Köper virke från privata skogsägare och erbjuder dem ett brett utbud av skogliga tjänster.

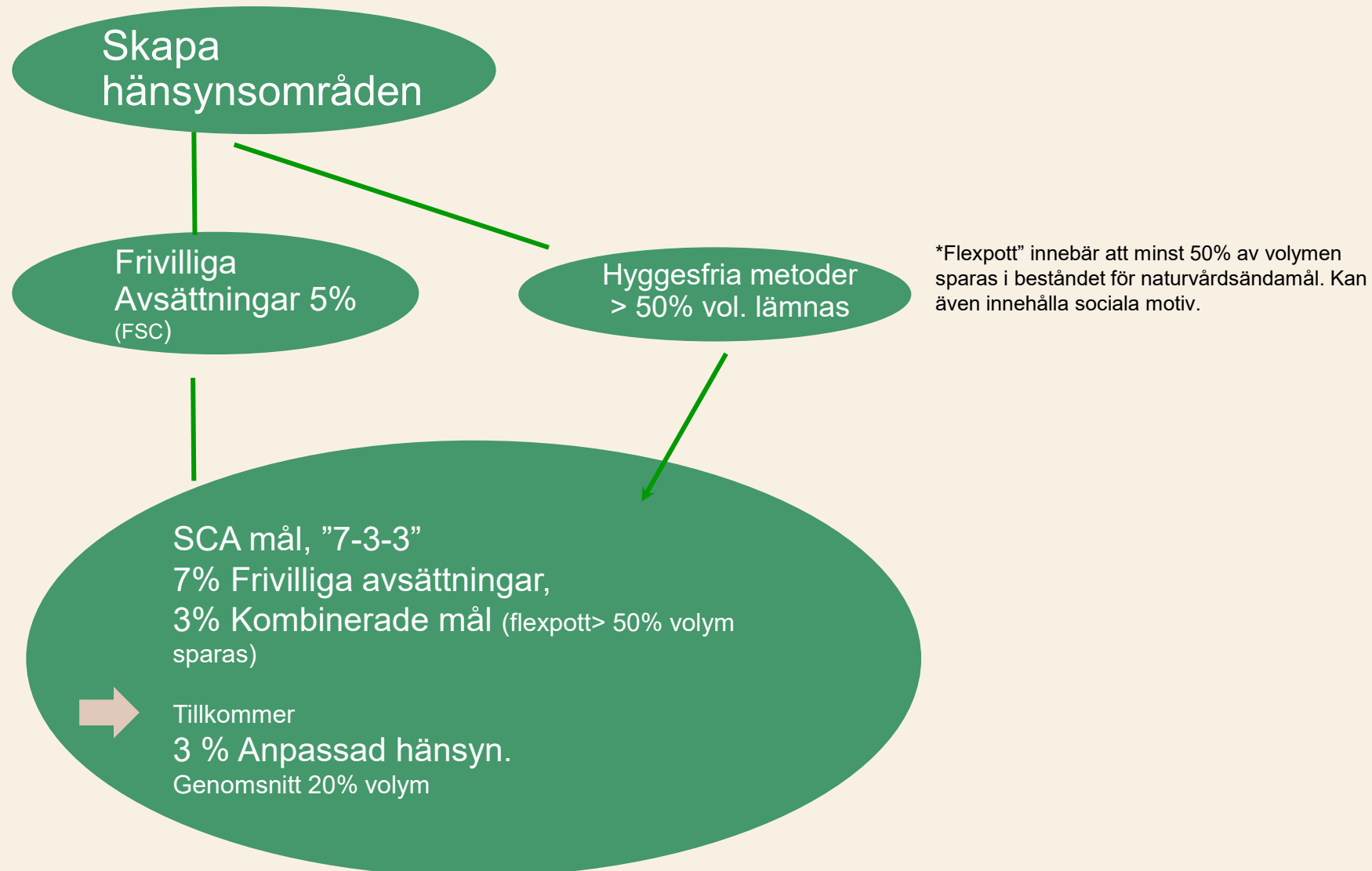
Ekologisk landskapsplanering

*Mångfaldsparker, definition och omfattning: Min 500 ha, min 50% SCA-mark, varav minst 50% avsätts för naturvårdsändamål

Ekologisk landskapsplanering

-nya FSC-krav och SCA-mål

Varför alternativa metoder (HF8)?

Bevara biologisk mångfald och *samtidigt* producera och skörda virke

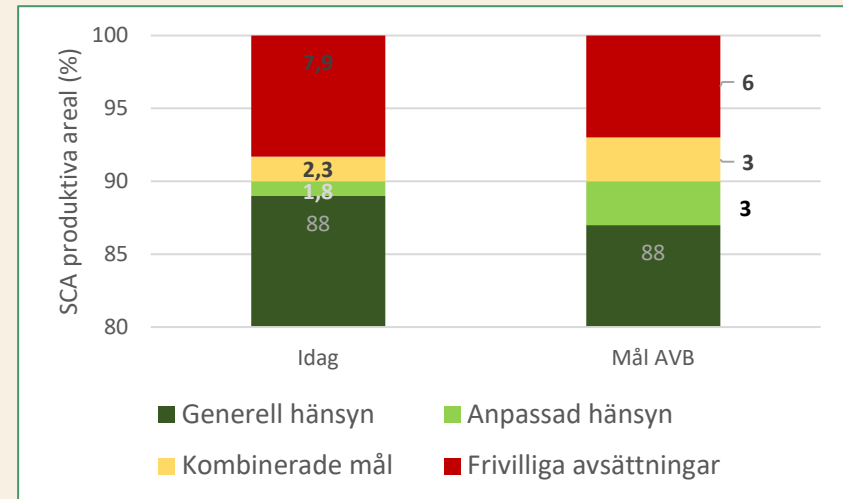
Bevara biologisk mångfald

- SCAs 203 ansvarsarter
- Biologisk mångfald är SCAs viktigaste miljömål

Producera och skörda virke

- Öka andelen alternativa skogsbruksmetoder

Gemensamt för alla alternativa metoder är att skogskänslan är kvar

Här gäller BÅDE produktion OCH värna naturvärden!

Hur bevarar och skapar vi naturvärden med alternativa metoder (HF8)?

- Många sparade, spridda träd bevarar fler livsmiljöer för känsliga arter
    - bohål, bark att växa på, kontinuitet för marklevande mykhorris-svamp
  - Träd skapar död ved så småningom
  - Skapa ljusare miljö (vissa träd tas ut)
    - Kan t.ex. gynna hänglavar i granskog, insekter i tall- och lövskog
  - Möjliggöra föryngring av tall och löv
- ...samtidigt som ett virkesuttag kan göras

- Naturvårdande skötsel (NS)

- I SCAs frivilliga avsättningar= 100% naturvård
- Naturvårdande åtgärder, tex veteranisering av tall

- Kombinerade mål (KM)

- > 50% volym ska sparas

- Anpassad hänsyn (AH)

- Ca 15-40 % volym ska sparas

Vad är skillnaden mot HF3?

Hf8

- Naturvårdande skötsel (NS)
- Kombinerade mål (KM)
- Anpassad hänsyn (AH)
  - Skärmställning = Hf8

7 Frivilliga avsättningar (FA)

- Inget beräknat virkesuttag, endast bonus vid NS
- Kod=59

3 Kombinerade mål (KM)

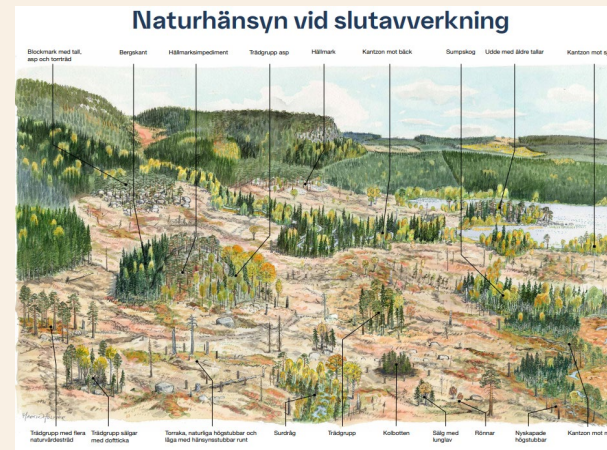
- Hänsyn > 50% volym sparas, $\approx 60\%$ av volym i snitt
- Tall&Löv: Luckhuggning, Plockhuggn m anvisade körstråk
- Gran: Blädning

3 Anpassad hänsyn (AH)

- Hänsyn >15%-40% volym $\approx 20\%$ av volym i snitt)
- Skärm (skärmträd sparas)
- Mer hänsyn in i vanlig PG

Hf3 (2)

- Produktion generell hänsyn (PG)

87 Trakthyggesbruk med generell hänsyn (PG)

- Hänsyn $\approx 9\%$ av volym i snitt (ca 3-80% volym), (13-14 % areal i snitt)
- Föryngringsavv., Fröträdsställning
- Här ingår även:
  - *Fröträdsställning lämnas*
  - *Skärmställning- skärm avvecklas*

Val av alternativ metod

Naturvärde styr

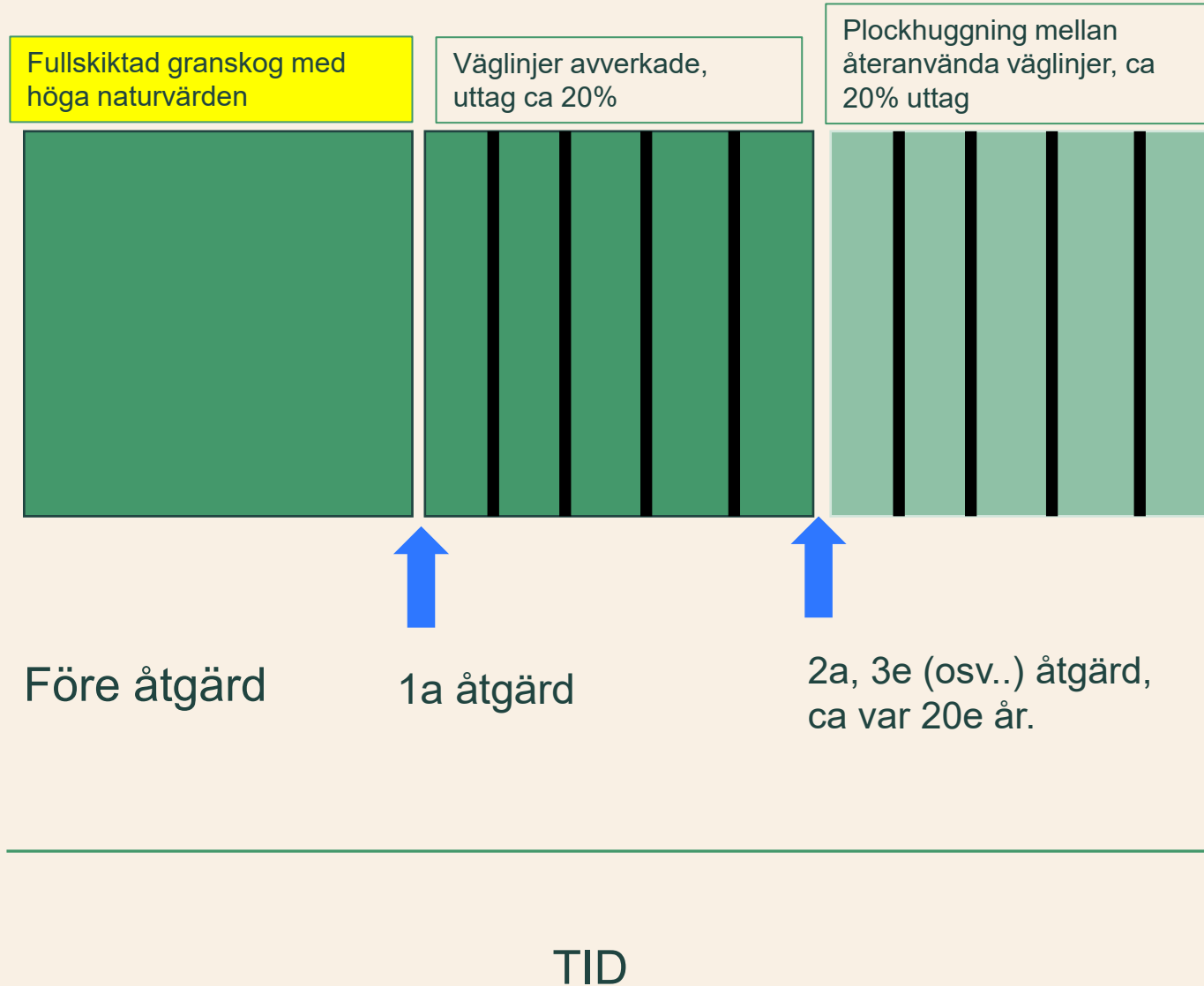
Metod baseras framför allt på:

- Naturvärdet i beståndet
  - Prio-ordning utanför hänsynsområde
- Hur beståndet bidrar till naturvärden i landskapet
  - Inom Hänsynsområden, ÅGP-landskap
- Vilka naturvärden som ska gynnas/bevaras?
  - Löv- tall- eller granvärden
- Om artspecifik anpassning krävs
- Utfall i sparad volym ($KM > 50\%$ volym sparas vs $AH < 50\%$)
- Överenskommelser med intressenter etc

[Handledning för planering av alternativa metoder, Hf8 SK.docx](#)

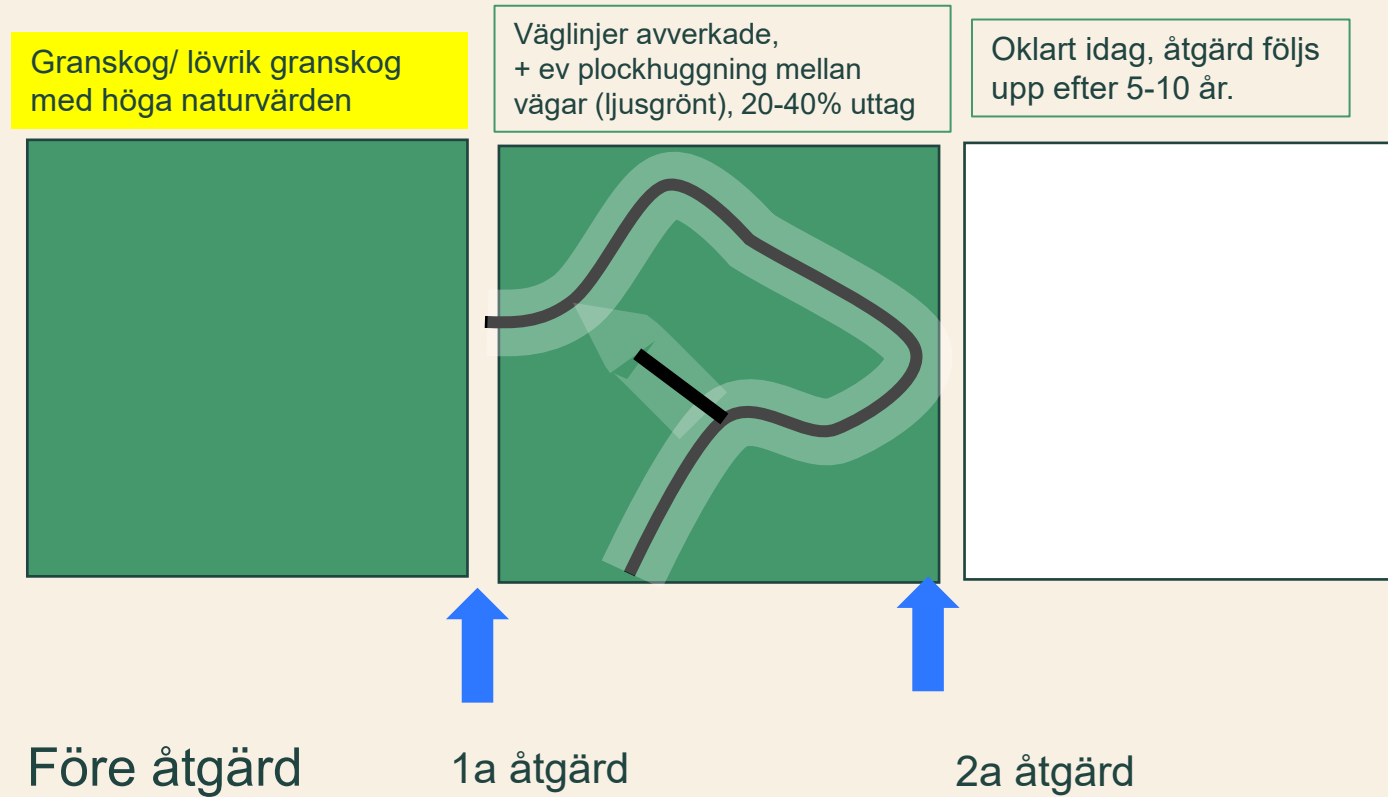

(57) Blädning

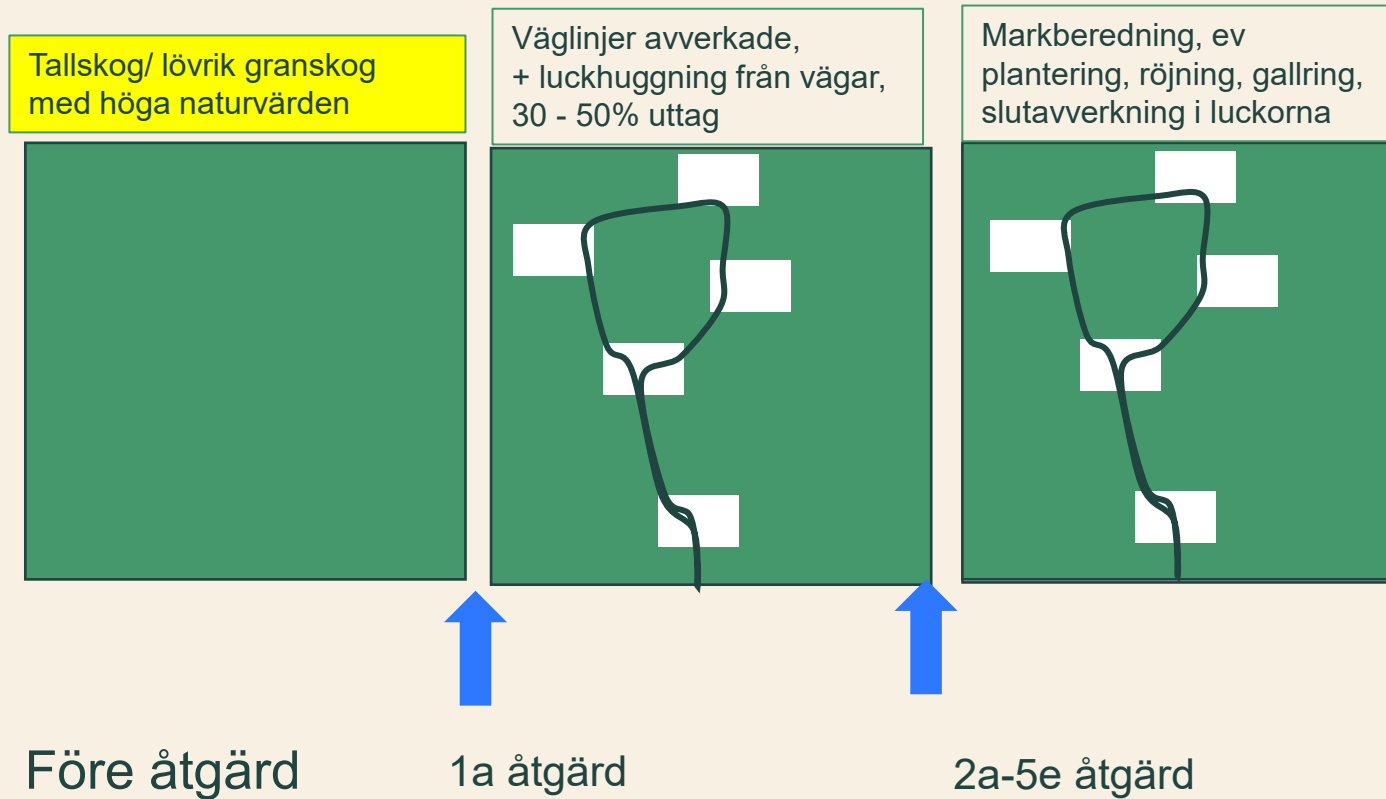
Föryngring: bygger på spontan föryngring av gran

(53) Plockhuggning från anvisade körstråk

TID

(53) Luckhuggning från anvisade körstråk

Skapa föryngringsbara ytor:

Vid avverkning:

- Välj inte plockhuggning som schablon
- Skapa luckor för föryngring av tall, om möjligt för löv

Markberedning

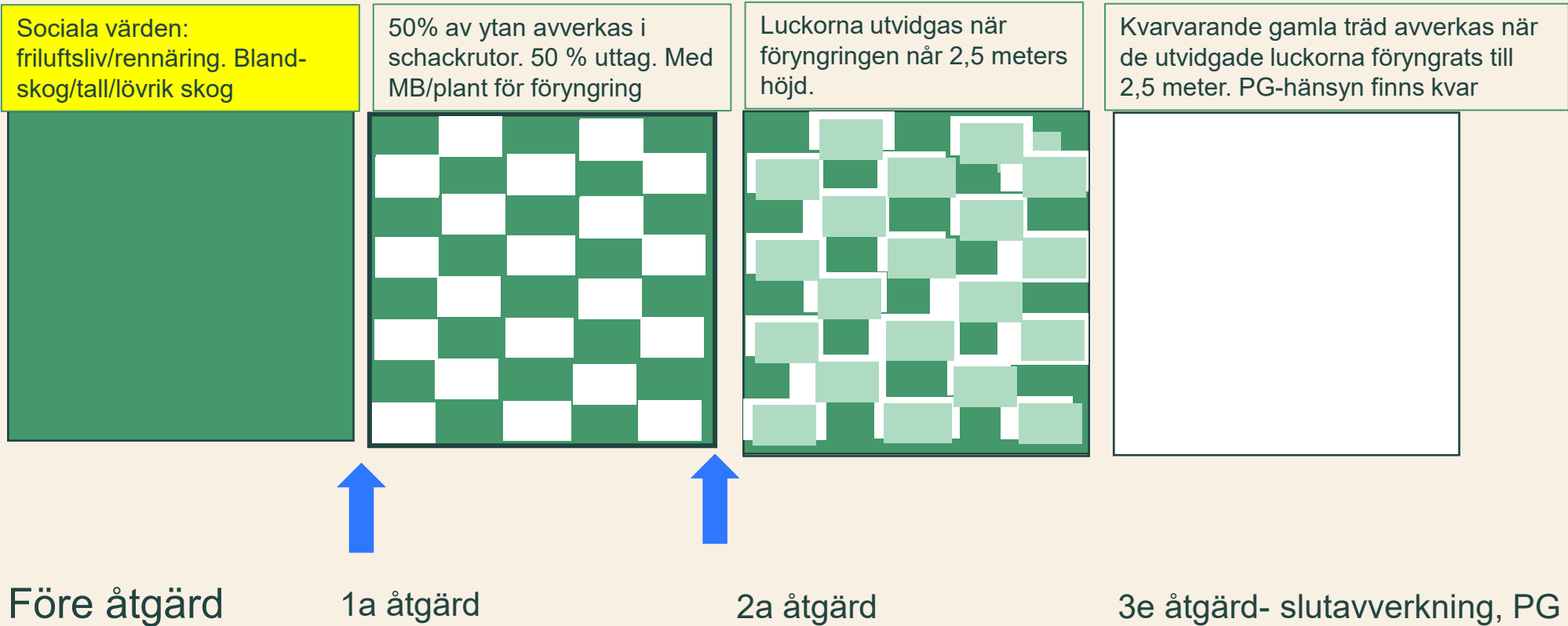
- Markbered luckorna

Plantering

- I regel naturlig föryngring i hänsynsområden.
- Plantera tall/gran utanför hänsynsområden.

TID

Schackrutehuggning – etappvis slutavverkning

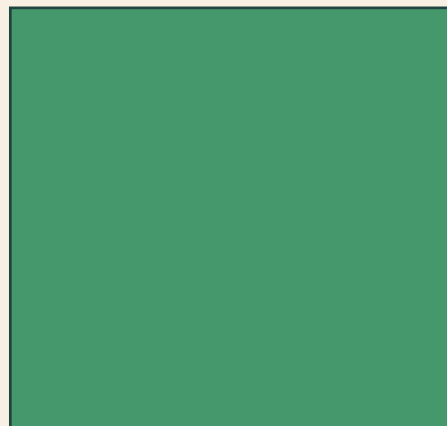
TID

Schackrutehuggning

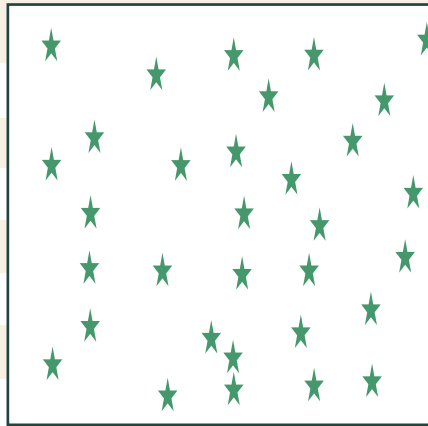
Skärmställning – skärmställning avvecklas

Sociala värden: friluftsliv/
rennäring. Lövrik blandskog

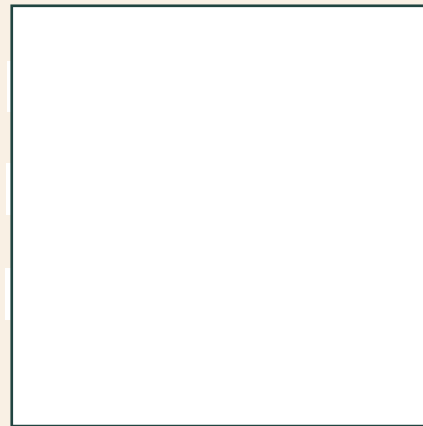
Före åtgärd

Lövträd sparas, med
markberedning. Ca 75-80%
uttagsvolym.

1a åtgärd

Föryngras som vanligt.
PG-hänsyn lämnas alltid.

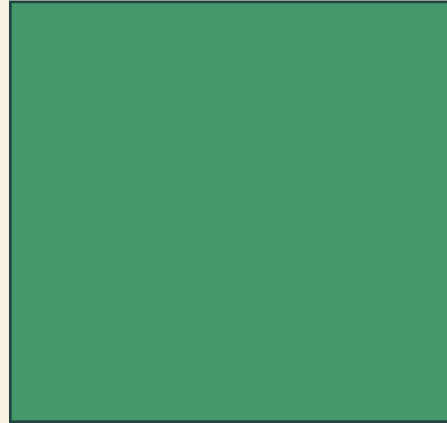

2a åtgärd, skärmen avvecklas. PG-hänsyn kvar

TID

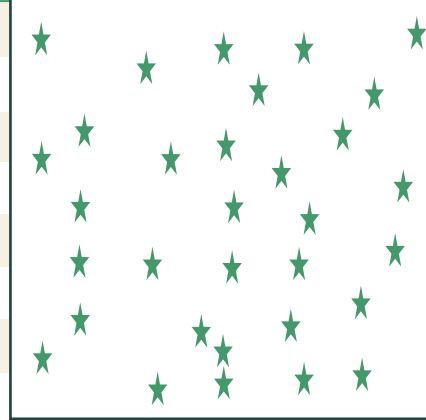
(55) Skärmställning – skärmställning sparas

Sociala värden: friluftsliv/
rennäring. Lövrik blandskog

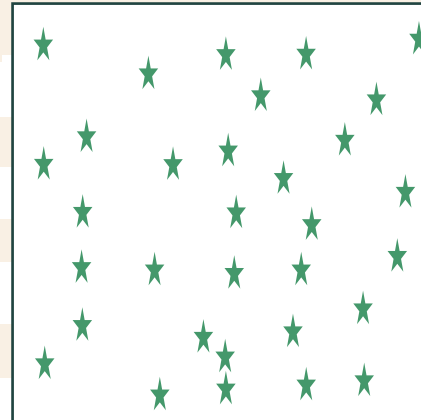
Före åtgärd

Lövträd sparas, med
markberedning. Ca 75-80%
uttagsvolym.

1a åtgärd, skärmen
sparas

Markberedning för lövföryngring,
ev granplantering, röjning, gallring,
slutavverkning

2a åtgärd,
markbered för
föryngring

Skapa föryngringsbara ytor:

Vid avverkning:

- max 100-180 lövträd/ha
- Gruppställ så mycket som möjligt
- Glesa ur skärmen så att en markberedare kan komma fram och för förbättrad föryngring.
- Värna asp, sälg och NV-träd av björk. Hugg ur klen, yngre björk.

Markberedning

- Markbered med harv

Plantering

- Satsa på rena lövföryngringar i hänsynsområden
- Plantera i regel gran (/tall) utanför hänsynsområden, vilket skapar blandskog

TID

Erfarenheter

Gamla sanningar gäller ofta fortfarande ...

Blädning:

- Ont om lämpliga skiktade bestånd.
- Planera hänsynsytor från början
- 1a ingrepp, hugg gallringsvägar - för hela omloppstiden
- 2a uttag kräver mer planering och koll på uttags-%
- Lämpligt vid fåbodemiljöer, kalkbarr-värden
- Vinteravverkning, stubbehandling övr. årstider
- Bäst reaktion vid rörligt markvatten, bördigt till medelbördigt

Erfarenheter

Gamla sanningar gäller ofta fortfarande...

Plockhuggning:

- Beskrivning av åtgärdens mål viktigt (naturvård, produktion)
- Kan lätt bli en utglesande gallring
- Föryngring glöms ofta, är markberedning möjligt ?
- Föryngring svag, på sikt gran

Erfarenheter

Gamla sanningar gäller ofta fortfarande...

Lövskärm (skärm lämnas)

- Föryngring glöms ofta
- Hög andel löv som blåser ned, är markberedning möjligt ?
- Föryngring svag, på sikt gran

Erfarenheter

Gamla sanningar gäller fortfarande...

Tall, plockhuggning

- Uttag ofta för små för att medge föryngring av tall och löv
- Markstörning krävs
- Kan vara bra som förberedande för naturvårdsbränning eller luckhuggning

Alternativa metoder

Sammanfattning

- Ökar variation i framtida bestånd
- Tydliga skötsel mål och traktdirektiv viktigt
- Lärprocess för planering och avverkning
- Uppföljning viktigt (naturvård, produktion, föryngring, skador, ekonomi, rennärning, övriga värden)